

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool 't piepelke - School met de Bijbel te
BILZEN**

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	113662
Instelling	Vrije Basisschool 't piepelke - School met de Bijbel
Directeur	Miet NIVELLE
Adres	Vlinderhof 1 - 3740 BILZEN
Telefoon	089-51.14.57
E-mail	info@tpiepelke.be
Website	www.tpiepelke.be
Bestuur van de instelling	VZW School met de Bijbel Bilzen
Adres	Spurkerweg Vlinderhof 1 25 - 3740 BILZEN
Scholengemeenschap	SCHOLENMETDEBIJBEL
Adres	Bruyningstraat 56_a - 8510 MARKE
CLB	Vrij CLB Zuid - Limburg
Adres	Dirikenlaan 4 - 3700 TONGEREN
Dagen van het doorlichtingsbezoek	23-02-2016, 24-02-2016, 25-02-2016
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	25-02-2016
Datum bespreking verslag met de instelling	10-03-2016
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Hilde VANDERLOCHT
Teamleden	Erik KORTLEVEN, Lieve VERHEYDEN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS.....	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?.....	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek.....	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij.....	8
3.1.1.4 Kleuteronderwijs vaststellingen: wiskundige initiatie, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek	9
3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde.....	11
3.1.1.6 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek.....	12
3.1.1.7 Lager onderwijs: mens en maatschappij.....	12
3.1.1.8 Lager onderwijs vaststellingen: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek.....	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	14
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	15
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	15
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	17
4.1 Onderwijsorganisatie.....	17
4.2 Leerbegeleiding	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL.....	21
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL.....	23
6.1 Wat doet de school goed?	23
6.2 Wat kan de school verbeteren?.....	23
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	24
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	24

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
  2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
  3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
  - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
    - ◆ het onderwijsaanbod
    - ◆ de uitrusting
    - ◆ de evaluatiepraktijk
    - ◆ de leerbegeleiding.
  - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
  - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
  - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
  - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
  - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
  - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de schooldoorlichting van de Vrije Basisschool 't piepelke. Deze kleinschalige school is gehuisvest in een nieuw gebouw en ligt tussen twee sociale woonwijken net buiten het centrum van Bilzen. Ze maakt deel uit van de scholengemeenschap 'Scholen met de Bijbel', waarvan de scholen erg verspreid liggen. Deze scholen volgen de leerplannen van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen. Wegens haar specifieke schoolvisie, gebaseerd op de protestants-christelijke levensbeschouwing, rekruteert de school vooral leerlingen uit een ruimere omgeving. Ze maakt ook werk van haar integratie in de lokale gemeenschap. De schoolvisie geeft in sterke mate richting aan het onderwijs- en opvoedingsgebeuren. De klemtoon ligt op waardegericht onderwijs en een warm en zorgzaam schoolklimaat waarin kinderen zich breed kunnen ontwikkelen en leren samenwerken.

Op basis van het vooronderzoek van 15 februari 2016 bepaalde de onderwijsinspectie de focus van deze doorlichting. Ze onderzocht in beide afdelingen de leergebieden wiskundige initiatie/wiskunde, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding en de onderwijsorganisatie en onderzocht ze aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte ging ze ook een selectie van de regelgeving na en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leeromgeving. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Uit het onderzoek naar de onderwijsorganisatie blijkt dat de eigentijdse en functionele schoolinfrastructuur en de inzet van vrijwilligers erg ondersteunend zijn voor de onderwijsorganisatie. De kleuterafdeling heeft een duidelijke en unieke visie op de groepeeringsvorm die ze hanteert. Alle kleuters van 2,5 tot 6 jaar zitten samen in één leefgroep in een zeer ruim klaslokaal, de 'maxiklas'. Ze maken ook functioneel gebruik van de naastgelegen 'miniklas' en de 'speelstraat' om te differentiëren of om extra speelleerhoeken in te richten. Twee, soms drie kleuteronderwijzers en een kinderverzorgster begeleiden samen de grote leeftijdsgemengde groep. Ze stellen zich hierbij erg soepel op, spelen in op elkaars talenten en benutten de meerwaarde van de verschillende leeftijden. De kleuteronderwijzers investeren sterk in overleg om de klasorganisatie en de opvolging van de kleuters te stroomlijnen. Door samen te werken en elkaar te helpen leren zij, net als de kinderen, veel van elkaar. In de lagere afdeling zitten de leerlingen in graadklassen die het schoolteam voor wiskunde ontdebelt in jaarklassen. In de eerste graad is er zo een opsplitsing ook tijdens de lessen Nederlands en in de derde graad tijdens de lessen Frans. Er zijn schoolafspraken over de inzet van de lestijden, maar een gelijkgerichte visie op de graadklaswerking is minder sterk uitgewerkt. Dit maakt dat de onderwijzers binnen iedere graad zelf hun weg zoeken in de aanpak en eigen accenten leggen. De afstemming over de graden heen en de doeltreffendheid van de onderwijsorganisatie vormen in mindere mate voorwerp van reflectie.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen toont aan dat de kleuteronderwijzers de ontwikkelingsdoelen wiskundige initiatie, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek in voldoende mate nastreven. Ze slagen erin om vanuit een thematische benadering en met een rijk en doelgericht aanbod de ontwikkeling van de kleuters te stimuleren, ook over de schooljaren heen. De kleuteronderwijzers hanteren een positieve begeleidingsstijl en zorgen dat de kleuters veel kansen krijgen om te handelen, zelf te denken en te verwoorden. Ze leveren ook heel wat inspanningen om de ontwikkeling van de kleuters systematisch en breed op te volgen. Vanuit deze beeldvorming nemen zij initiatieven om in te spelen op de specifieke behoeften van de (zorg)kleuters. Bij de keuze en de uitwerking van de thema's, bij de klasinrichting en het materialenaanbod staat de afstemming op de jongste kleuters soms wat minder centraal.

Ook in de lagere afdeling voldoet het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen voor de leergebieden in de focus. De onderwijzers baseren zich in grote lijnen op onderwijsleerpakketten om de lessen wiskunde en mens en maatschappij, wetenschappen en techniek te concretiseren. In de toepassing ervan vullen zij deze pakketten soms aan met school- of graadspecifieke accenten, materialen en thema's. Voor wiskunde leidde dit, vanuit een grondige verkenning van het leerplan, tot duidelijke schoolafspraken en een eigen aanpak en leerlijn. Het aanbod is daardoor over de leerjaren heen volledig, evenwichtig en op elkaar afgestemd. De onderwijzers volgen de wiskundige ontwikkeling van de kinderen systematisch en breed op. Ze grijpen de evaluatiegegevens aan om te differentiëren. Voor de leergebieden mens en maatschappij, wetenschappen en techniek spreiden de graadverantwoordelijken het onderwijsaanbod over een cyclus van twee schooljaren. Om de graduele opbouw van de leerinhouden te bewaken, nemen de onderwijzers ook voor deze leergebieden initiatieven om te differentiëren. Dit is echter, net zoals het doelgericht en planmatig werken, niet in elke graad even sterk uitgewerkt. Het wereldoriënterend aanbod is in alle klassen wel voldoende gevarieerd en werkelijkheidsgericht. Net als bij wiskunde, krijgen de leerlingen ook binnen deze leergebieden voldoende kansen om handelend en samenwerkend te leren vanuit betekenisvolle opdrachten. De onderwijzers hebben aandacht voor de ontwikkeling van een positief zelfbeeld, van goede omgangsvormen en een brede en menslievende kijk op de wereld. Voor de leergebieden mens en maatschappij, wetenschappen en techniek zijn de evaluatiepraktijk en de leerbegeleiding minder sterk uitgewerkt. Om de kwaliteit van deze leergebieden op schoolniveau te bewaken, zijn er ook veel minder kwaliteitsvolle evaluatiegegevens beschikbaar dan voor wiskunde.

Uit het onderzoek naar de leerbegeleiding blijkt dat het schoolteam op een positieve en zorgzame wijze omgaat met de verschillen tussen de kinderen. De directeur en een kleuteronderwijzer nemen beiden deels de taak van zorgcoördinator waar en sturen de ontwikkeling en de organisatie van het zorgbeleid krachtig aan. Dit gedreven en complementair beleidsteam krijgt heel wat ondersteuning vanuit de scholengemeenschap en de pedagogische begeleiding. Het zorgt voor de doorstroming van expertise tot op de klasvloer en stroomlijnt de samenwerking met de ouders en schoolexterne partners. Binnen de leerbegeleiding ligt de klemtoon niet alleen op kennis maar ook op het fysieke en socio-emotionele welzijn van de kinderen. De teamleden nemen heel wat initiatieven om hun aanbod en aanpak af te stemmen op de verschillende noden. Om de kwaliteit van de leerbegeleiding op schoolniveau op te volgen, benut het schoolteam in mindere mate objectieve gegevens onder meer over de doorstroom van de leerlingen en over hun slaagkansen in het vervolgonderwijs.

Uit het onderzoek naar het algemeen beleid blijkt dat visieontwikkeling, planmatig werken en de begeleiding van leerkrachten zorgen voor een grote gezamenlijke doelgerichtheid en continue schoolontwikkeling. Het beleidsteam zet hierbij sterk in op overleg en inspraak en op de samenhang binnen het team. Mede door de kleinschaligheid van de school zorgt dit ervoor dat 'samen school maken' een krachtige uitwerking krijgt. Het schoolteam staat ook open voor vormen van externe evaluatie en voor feedback van diverse schoolbetrokkenen. Het gebruikt de verzamelde evaluatiegegevens om te werken aan haar eigen kwaliteit, zij het niet altijd met de nodige aandacht voor volledigheid en systematiek.

Het onderzoek naar de woonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving levert een gunstig advies. Dit geldt ook voor het onderzoek naar de overige erkenningsvoorwaarden en regelgeving. Samen met het gunstig advies voor de onderwijsdoelstellingen in beide afdelingen, spreekt de onderwijsinspectie hiermee haar volle vertrouwen uit in de kwaliteit en in de groei van de school.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

wiskundige initiatie
wetenschappen en techniek
mens en maatschappij

Lager onderwijs - Leergebieden

wiskunde
wetenschappen en techniek
mens en maatschappij

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Curriculum

Onderwijsorganisatie

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie in voldoende mate na. Om tegemoet te komen aan de verschillende interesses en leerbehoeften binnen de grote leeftijds-gemengde groep, voorzien ze een gevarieerd en breed thematisch aanbod, ook over de schooljaren heen. Dit schept heel wat mogelijkheden voor de ontwikkeling van wiskundige inzichten, begrippen en vaardigheden. De kleuteronderwijzers volgen de wiskundige competenties van de kleuters systematisch op. Ze grijpen de informatie aan om klasintern of –extern te differentiëren en om ouders te informeren.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor wetenschappen en techniek in voldoende mate na. Om tegemoet te komen aan de verschillende interesses en leerbehoeften binnen de grote leeftijdsgemengde groep, voorzien ze een gevarieerd en breed thematisch aanbod, ook over de schooljaren heen. Het activiteitenaanbod in de speelleerhoeken sluit aan bij de exploratiedrang van de kleuters. Ze krijgen veel kansen om te ervaren, van elkaar te leren en hun zelfstandigheid te vergroten.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor mens en maatschappij in voldoende mate na. Om tegemoet te komen aan de verschillende interesses en leerbehoeften binnen de grote leeftijds-gemengde groep, voorzien ze een gevarieerd en breed thematisch aanbod, ook over de schooljaren heen. Het activiteitenaanbod in de speelleerhoeken sluit aan bij de exploratiedrang van de kleuters. Ze krijgen veel kansen om te ervaren, van elkaar te leren en hun zelfstandigheid te vergroten.

3.1.1.4 Kleuteronderwijs vaststellingen: wiskundige initiatie, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek

<p>Curriculum</p> <p>Onderwijsaanbod</p> <p><i>Referentiekader</i></p> <p><i>Planning</i></p> <p><i>Evenwichtig en volledig</i></p> <p><i>Samenhang</i></p> <p><i>Brede harmonische vorming</i></p> <p><i>Actief leren</i></p>	<p>De kleuteronderwijzers leveren heel wat inspanningen om planmatig en doelgericht te werken met een bronnenboek en de ontwikkelings- en leerplandoelen als referentiekaders. Een digitaal agendasysteem en formeel overleg ondersteunen hen hierbij. De kleuteronderwijzers vertrekken voor alle kleuters steeds vanuit een gezamenlijk belangstellingscentrum of thema. Bij de keuze en de uitwerking van de thema's houden zij veelal rekening met de jaarkring en met de leefwereld en de belangstelling van de kleuters. De kleuteronderwijzers laten zich in mindere mate inspireren door onderwijsleerpakketten die gerelateerd zijn aan de ontwikkelingsdoelen of aan ontwikkelingslijnen.</p>
--	---

Omdat de kleuters van 2,5 tot 6 jaar samenzitten in één klasgroep, bewaken de kleuteronderwijzers hun aanbod over meerdere schooljaren. Zij zorgen ook voor voldoende variatie en diepgang binnen de jaarlijks weerkerende thema's. De kleinschaligheid van de afdeling en de nauwe samenwerking maken dat de kleuteronderwijzers een goed zicht hebben op het aanbod en de aanpak door de kleuterloopbaan heen. Bij de keuze en de uitwerking van de thema's, bij de klasinrichting en het materialenaanbod staat de afstemming op de leefwereld en de noden van de jongste kleuters soms wat minder centraal. De kleuteronderwijzers hebben een zicht op de aanpak en het aanbod van het wiskundeonderwijs bij de aanvang van de lagere afdeling. Over het wereldoriënterende aanbod is er in mindere mate sprake van informatie-uitwisseling en afstemming tussen beide afdelingen.

Tijdens het wekelijkse teamoverleg brainstormen de kleuteronderwijzers over mogelijke thema-activiteiten binnen de verschillende ervaringssituaties. Zij overleggen over de belangrijke doelen of ontwikkelingsaspecten die zij vooropstellen, over themamaterialen en over de taakverdeling. Bij de concrete uitwerking van het activiteitenaanbod brengen zij de vooropgestelde les- en leerplandoelen in kaart. De kleuteronderwijzers kunnen hierbij elkaars agenda vlot raadplegen. Zij werken eveneens fiches uit voor de weerkerende activiteiten en voor de speelleerhoeken. De brede uitwerking van de thema's, de doelenrapportages en de resultaten van observaties en toetsen geven vertrouwen in een evenwichtig en volledig aanbod. Toch dient vermeld dat de kleuteronderwijzers soms erg veel doelen selecteren bij een activiteit. Dit beïnvloedt enigszins de betrouwbaarheid van de overzichtlijsten. Verder blijkt dat de leerplandoelen voor verkeer, voor techniek en voor weerwaarnemingen minder doelgericht en minder systematisch aan bod komen.

Belevingen, uitstappen, kookactiviteiten en de thematische hoekenverrijking of 'experts' in de klas maken het onderwijsaanbod werkelijkheidsgericht. Op schoolniveau gaat er veel aandacht naar gezondheid en hygiëne, naar de zelfredzaamheid en naar goede omgangsvormen. De kleuteronderwijzers stimuleren de zelfstandigheid en geven prikkels om te experimenteren en te exploreren. De kleuters krijgen heel wat kansen om elkaar te helpen en van elkaar te leren. De opbouw van ruimtelijke begrippen en van het lichaamsschema krijgt veel aandacht tijdens de lessen bewegingsopvoeding en schrijfmotoriek. Een kindgerichte visuele ondersteuning van het keuzeprocès van de kleuters is minder sterk uitgewerkt. Dit geldt ook voor de kalenders en de ontwikkeling van het tijdsbesef.

Infrastructuur Opvallend is de aantrekkelijke en eigentijdse schoolinfrastructuur die ondersteunend is voor de leer- en ontwikkelingskansen van de kleuters en voor de onderwijsorganisatie. De kleuteronderwijzers beschikken over een zeer ruim klaslokaal, de 'maxiklas'. Ze maken ook functioneel gebruik van de naastgelegen gang die ingericht is als 'speelstraat' met extra speelleerhoeken en van de 'miniklas' om te differentiëren. Op de speelplaats is er een fietsparcours en krijgen de kleuters rollend materiaal ter beschikking om hun fietsvaardigheid te oefenen.

Materieel beheer Er is een gevarieerd assortiment aan ontwikkelingsmateriaal beschikbaar. De kleuteronderwijzers ontwikkelen ook zelf heel wat (thema)materiaal. Aangestuurd door het beleid gaan ze doordacht en creatief om met het klasbudget. De stappenplannen, het bouw- en constructiemateriaal en het kosteloos materiaal stimuleren de creativiteit en de ontwikkeling van (technische) vaardigheden en inzichten. Ook moderne media zoals een digitaal bord en tablets ondersteunen het leerproces. De moeilijkheidsgraad van ontwikkelingsmaterialen is niet gevisualiseerd en op de opbergdozen ontbreekt soms een kindgerichte aanduiding. De kentekens en de pictogrammen zijn in mindere mate aangepast aan de jongste kleuters.

Uitrusting

Ontwikkelingsmaterialen

Evaluatie De opvolging van de kleuters gebeurt systematisch en is evenwichtig en representatief. De kleuteronderwijzers selecteren regelmatig een aantal ontwikkelingsaspecten die ze via observaties of door mee te spelen bij alle kleuters opvolgen. In overleg en vanuit hun ervaring komen ze tot een niveaubepaling. Hierbij houden ze rekening met de mogelijkheden en een eventuele diagnosestelling van de kleuters. Bij de vier- en vijfjarige kleuters neemt de zorgcoördinator op geregelde tijdstippen ook gestandaardiseerde toetsen af om de ontwikkeling van de kleuters te vergelijken met objectieve criteria. De resultaten van de klasscreenings en van de toetsen nemen ze op in het digitale kindvolgsysteem. Het kleuterteam wendt ze aan voor de gerichte ondersteuning van kleuters en als houvast bij de oudercontacten. Tweemaal per schooljaar krijgen de ouders een kleuterrapport dat mondeling wordt toegelicht. De kleuterafdeling zet sterk in op ouderbetrokkenheid en wederzijdse informatie-uitwisseling.

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Begeleiding Vanuit een brede beeldvorming, hebben de kleuteronderwijzers zowel klasin-
Leerbegeleiding tern als –extern ruime aandacht voor individualisatie en differentiatie. Ook de
Beeldvorming kleuters die meer uitdaging nodig hebben, verliezen ze hierbij niet uit het oog.
Zorg Het wekelijkse teamoverleg is sterk ondersteunend bij de concrete uitwerking
van de leerbegeleiding.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor wiskunde in voldoende mate. De eigen leerlijn ondersteunt een evenwichtig en gradueel opgebouwd aanbod. Realistisch rekenen en een procesmatige aanpak staan hierbij centraal. De onderwijzers zorgen voor een systematische en brede opvolging van de wiskundige competenties van de leerlingen. Vanuit deze informatie ondersteunen zij zowel zwakke al sterkere leerlingen in hun leerproces.

Curriculum De onderwijzers maken gebruik van een onderwijsleerpakket bij de planning en
Onderwijsaanbod de concretisering van het aanbod. Ze passen de pedagogisch-didactische sug-
Referentiekader gesties ervan soms aan om nog sterker aan te sluiten bij de leef- en belevings-
Planning wereld van de leerlingen. Ze combineren dit pakket met een procesmatige visie
Evenwichtig en volledig op wiskundeonderwijs en stemmen hun aanpak en hun jaarplanning hierop af.
Samenhang Dit leidde tot een eigen leerlijn waarbij het leerplan de toetssteen vormde. De
Brede harmonische vorming onderwijzers maakten bijkomende afspraken om de graduele opbouw over de
Actief leren leerjaren heen te verzekeren. Ze zorgen ook voor een gelijkgerichte visualise-
ring van de referentiematen voor meten en metend rekenen. Het leerlingen-
werk, de evaluaties en de planningsdocumenten tonen aan dat het onderwijs-
aanbod evenwichtig en volledig is. Samen met gevarieerde werk- en groepe-
ringsvormen stimuleert de aandacht voor betekenisvolle activiteiten en pro-
bleemstellend onderwijs het actief leren bij de leerlingen. Ze krijgen veel ruimte
om te handelen, te denken en te verwoorden. Dit maakt dat er op een geïnte-
greerde manier aandacht is voor leren leren en voor de sociale vaardigheden.
Ook de wekelijkse lestijd die vanaf halfweg het eerste leerjaar naar schaaakon-
derwijs gaat, illustreert dit. Voor sommige kinderen is het abstractieniveau te
hoog gegrepen wat maakt dat ze door het schaken minder op hun talenten
worden uitgedaagd. De horizontale samenhang van wiskunde met andere leer-
gebieden staat in mindere mate centraal.

Materieel beheer De onderwijzers beschikken over de nodige didactische materialen en leermid-
Uitrusting delen om de leerplandoelen te realiseren. Digitale media, ondersteunende
Leermiddelen wandplaten, leerstofoverzichten, strategiekaarten en zelfcorrectiemateriaal
zetten ze in om het leerproces en de zelfstandigheid van de leerlingen te onder-
steunen. De onderwijzers integreren ook heel wat zelf vormgegeven materia-
len, zeker in de onderbouw. Er zijn ook specifieke leermiddelen voor de leer-
lingen die meer uitdaging nodig hebben. In de hogere klassen ontbreekt een di-
gitale klok in het klasbeeld.

<p>Evaluatie</p> <p>Evaluatiepraktijk</p> <p><i>Evenwichtig en representatief</i></p> <p><i>Leerlingvolgsysteem</i></p> <p><i>Gericht op bijsturing</i></p>	<p>De onderwijzers hanteren observaties, toetsen van het leerpakket maar ook zelf ontworpen en genormeerde toetsen om de evaluatiepraktijk vorm te geven. Indien nodig werken ze een gedifferentieerde evaluatie uit. De evaluatiepraktijk gebeurt systematisch en is evenwichtig en representatief. De onderwijzers gebruiken de informatie veelal om te rapporteren en om te differentiëren. Ze benutten de toetsgegevens in mindere mate om er samen met de leerlingen over te reflecteren en eruit te leren. Driemaal per schooljaar krijgen de ouders een rapport en mondelinge toelichting tijdens een individueel oudercontact.</p>
<p>Begeleiding</p> <p>Leerbegeleiding</p> <p><i>Beeldvorming</i></p> <p><i>Zorg</i></p>	<p>De onderwijzers benutten gevarieerde werk- en instructievormen en ondersteuningsmaterialen om verschillen tussen de leerlingen op te vangen. Overzichtelijke foutenanalyses of klasoverzichten vormen echter in mindere mate het vertrekpunt van een doelgerichte binnenklasdifferentiatie. In sommige klassen is de parate kennis van de hoofdbewerkingen nochtans een knelpunt. Enkele onderwijzers volgden wel specifieke nascholing om hier een antwoord op te bieden. Indien nodig voorziet het schoolteam een planmatige aanpak met doelgerichte acties voor leerlingen met specifieke noden. Sterke leerlingen krijgen de ruimte om binnen de klasgroep op eigen tempo en niveau meer zelfgestuurd te werken en te leren.</p>

3.1.1.6 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen wetenschappen en techniek in voldoende mate. Het aanbod is werkelijkheidsgericht en evenwichtig. De leerlingen krijgen veel kansen om handelend en samenwerkend te leren binnen zinvolle contexten. De onderwijzers hebben expliciet aandacht voor een stimulerende begeleidingsstijl en voor de ontwikkeling van een positief zelfbeeld en goede attitudes.

3.1.1.7 Lager onderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen mens en maatschappij in voldoende mate. Het aanbod is werkelijkheidsgericht en evenwichtig. De leerlingen krijgen veel kansen om handelend en samenwerkend te leren binnen zinvolle contexten. De onderwijzers hebben expliciet aandacht voor een stimulerende begeleidingsstijl en voor de ontwikkeling van een positief zelfbeeld en goede attitudes.

3.1.1.8 Lager onderwijs vaststellingen: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek

<p>Curriculum</p> <p>Onderwijsaanbod</p> <p><i>Referentiekader</i></p> <p><i>Planning</i></p> <p><i>Evenwichtig en volledig</i></p> <p><i>Samenhang</i></p> <p><i>Brede harmonische vorming</i></p> <p><i>Actief leren</i></p>	<p>Om de leerplandoelen te realiseren, baseren de onderwijzers zich in grote lijnen op een onderwijsleerpakket. Ze gaan hier flexibel mee om en zoeken hun weg om het bruikbaar te maken binnen de graadklaswerking. Ze bewaken het evenwicht tussen de domeinen en de volledigheid van het aanbod vooral op graadniveau. De onderwijzers nemen initiatieven om te differentiëren, zeker voor de leerinhouden die een opbouw met een bepaalde volgorde vereisen. Dit is echter geen schoolkenmerk. Soms laten ze leerinhouden of thema's weg en programmeren school- of graadspecifieke projecten of thema's. Ze gaan hierbij niet altijd na hoe die aanpassingen kaderen in hun jaarplanning, en welke leerplandoelen ze ermee willen bereiken. Bovendien gebeurt de doelenselectie soms weinig doordacht en zijn de dag- en jaarplanningen niet altijd functioneel.</p>
--	---

Vanuit de aandacht voor kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes streven de onderwijzers een harmonische vorming na. Ze vertrekken hiervoor vanuit werkelijkheidsgericht onderwijs en betekenisvolle uitstappen en activiteiten. Een analyse van de omgeving zoals het leerplan dat voorschrijft, is echter niet uitgewerkt. Hierdoor laten de onderwijzers kansen liggen om het wereldoriënterend onderwijs optimaal af te stemmen op de eigen schoolomgeving. Het handelend en samenwerkend leren krijgt veel kansen, onder meer tijdens de kook- en techniekactiviteiten. Dit verhoogt de motivatie en het initiatief bij de leerlingen. Door de ruime aandacht voor sociale vaardigheden en mondiale vorming werken de onderwijzers op een geïntegreerde manier aan de doelen van de bestaansdimensies 'mens en medemens', 'mens en samenleving'. Vanuit de schoolvisie en het waardegericht onderwijs krijgt de bestaansdimensie 'mens en zingeving' eveneens een sterk accent. Ook de milieu- en gezondheidseducatie nemen de onderwijzers ter harte, zowel op groeps- als op schoolniveau. De doelgerichtheid en de graduele opbouw van verkeer en actualiteit zijn over de graden heen minder sterk uitgewerkt. De noodzakelijke ruimtekaders zijn niet altijd zichtbaar aanwezig in de klassen. Het is ook niet de gewoonte om tijd- en ruimtekaders functioneel en dynamisch aan te wenden. Hierdoor missen de leerlingen kansen om te werken aan de opbouw van hun historisch bewustzijn en ruimtelijk inzicht. Bij de aanvang van de lagere afdeling, hebben de onderwijzers in mindere mate zicht op het wereldoriënterend aanbod dat de kleuters reeds kregen in de kleuterafdeling.

De onderwijzers bieden de leerinhouden meestal in thema's of projecten aan en zorgen zo voor een geïntegreerde benadering van de domeinen. Bij de keuze en de uitwerking van de thema's, staan de vragen, interesses en talenten van de leerlingen en de horizontale samenhang met andere leergebieden in mindere mate centraal. Er gaat wel systematisch aandacht naar de ontwikkeling van de basisvaardigheden zoals informatiebronnen hanteren, nauwkeurig waarnemen, conclusies trekken, verslag uitbrengen, ...

<p>Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i></p>	<p>Het team van de lagere afdeling beschikt over de meeste leermiddelen die het leerplan vooropstelt. Een aantal meetinstrumenten voor weerwaarnemingen en ondersteunende materialen voor de lessen over het lichaam (torso, skelet, ...) ontbreken. Voor het domein techniek zijn er specifieke bronnenmaterialen en gereedschappen aanwezig. Een onderwijzer professionaliseerde en engageerde zich om hiermee op school aan de slag te gaan. Op de speelplaats is er een fietsparcours en rollend materiaal ter beschikking zodat kinderen hun fietsvaardigheid kunnen oefenen. Ook moderne media zoals een digitaal bord, computers en tablets, en de informatieve boeken ondersteunen het leerproces. Er zijn ook specifieke materialen voor kinderen die meer uitdaging nodig hebben en zelfgestuurd kunnen werken en leren.</p>
<p>Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i></p>	<p>De onderwijzers beslissen autonoom hoe en wat ze evalueren. De meesten benutten hiervoor het toetsmateriaal dat het onderwijsleerpakket aanreikt. Ze beoordelen hiermee vooral reproduceerbare feitenkennis. De onderwijzers zijn weinig vertrouwd met de evaluatie van attitudes en (technische) vaardigheden. Dit alles maakt de evaluatiepraktijk leerkrachtafhankelijk en weinig representatief voor de inhoud van het leerplan. Bovendien zijn er aan het einde van de lagere afdeling weinig valide en betrouwbare evaluatiegegevens beschikbaar om voor alle domeinen gefundeerde uitspraken te doen over het bereiken van de eindtermen. De meeste onderwijzers leveren wel waardevolle inspanningen om binnen hun graadklas een gedifferentieerde evaluatiepraktijk uit te werken. De evaluatiegegevens leiden in mindere mate tot gerichte bijsturing van het aanbod of de aanpak.</p>
<p>Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i></p>	<p>Op schoolniveau is in mindere mate nagedacht wat de leerbegeleiding voor deze leergebieden kan betekenen. Vanuit de klasobservaties hebben de onderwijzers wel een goed zicht op de leerlingen die meer aansturing en directe ondersteuning behoeven bij de uitvoering van opdrachten en taken. Ze zorgen er veelal ook voor dat de leerlingen binnen groeps- of partnerwerk elkaar kunnen helpen en van elkaar kunnen leren. De onderwijzers houden ook rekening met de thuis(taal)situatie of de wereldoriënterende ervaringen van de kinderen. Differentiatie inbouwen vanuit de talenten, de eigen vragen en de interesses van de leerlingen is in mindere mate aan de orde.</p>

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Sedert september 2013 is de school ondergebracht in een energiezuinige nieuwbouw. De lokalen zijn eigentijds en comfortabel en voldoen, zoals ook uit de controles en adviezen van externe controlediensten blijkt, aan de gestelde normen.

De gezondheid en hygiëne van de leer- en leefomgeving voldoen ruimschoots aan de verwachtingen.

De school kent haar werkpunten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Ze valt hiervoor terug op verplichte controles, gebruikt het advies van haar externe dienst en houdt rekening met de inbreng van haar personeel.

Opgemerkte werkpunten neemt de school op in de plannen die de beheersing ervan regelen.

Op school heerst een cultuur waarbinnen iedereen zich aangesproken voelt om op eigen niveau bij te dragen aan de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de ver- eiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhankelijk zijn	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja

Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Onderwijsorganisatie

Doelgerichtheid Het schoolteam denkt systematisch na over de groepeeringsvormen die het hanteert en over de inzet van het lestijdenpakket. De kleuterafdeling heeft hierbij een duidelijke en unieke visie. Alle kleuters van 2,5 tot 6 jaar zitten samen in één leefgroep. Twee, soms drie kleuteronderwijzers en een kinderverzorgster staan in voor de begeleiding. Vanuit deze grote leeftijdsgemengde klas werken ze met kleinere groepjes, afhankelijk van het ontwikkelingsniveau of de interesse van de kleuters. De kleuteronderwijzers stellen zich hierbij erg soepel op, spelen in op elkaars talenten en benutten de meerwaarde van de verschillende leeftijden. Ook over de organisatie van de lestijden lichamelijke opvoeding en voorbereidend schrijven heeft het schoolteam een visie. Het is een bewuste keuze om er relatief veel onderwijstijd aan te spenderen.

In de lagere afdeling zitten de leerlingen in graadklassen die de school voor wiskunde opsplijst in jaarklassen. In de eerste graad is er zo een opsplitsing ook tijdens de lessen Nederlands en in de derde graad tijdens de lessen Frans. Het lagere schoolteam hanteert een afgesproken prioriteitenprincipe bij de inzet van de lestijden. Een gelijkgerichte visie op de graadklaswerking is hierbij minder sterk uitgewerkt. Dit maakt dat de onderwijzers binnen hun graad zelf een weg zoeken en eigen accenten leggen om via hun klasorganisatie de zelfstandigheid en de onderlinge samenwerking te stimuleren en de heterogeniteit positief aan te wenden. De meeste onderwijzers werken met vormen van contract- en/of hoekenwerk.

De school wil leerkrachten de kans geven om hun talenten in te zetten, ook in andere klasgroepen. Ze organiseert daartoe 'talentnamiddagen' waarbij de kinderen kunnen participeren aan een muzische activiteit, een kook- of een techniekactiviteit. Hierdoor investeert het schoolteam, net als door de vele vieringen, in het samenhorighheidsgevoel. Ook het feit dat alle kinderen 's middags in hun eigen klas kunnen eten, draagt daartoe bij.

- Ondersteuning** Diverse schoolafspraken, taakverdelingen en plannings zorgen ervoor dat de onderwijsorganisatie vlot verloopt. Het schoolteam kan bovendien een beroep doen op heel wat vrijwilligers en dit schept zowel op klas- als op schoolniveau extra mogelijkheden. Ook de eigentijdse en functionele schoolinfrastructuur bevordert in beide afdelingen de onderwijsorganisatie. De kindgerichte naamgeving en visualisering van de klasgroepen zorgt voor herkenbaarheid. Tijdens formele en informele overlegmomenten of klasbezoeken, krijgen de teamleden feedback over hun klasmanagement. In de kleuterafdeling speelt het wekelijkse teamoverleg een cruciale rol bij de uitwerking van de klasorganisatie en de taakverdeling. Iedere kleuteronderwijzer is ‘ankerjuf’ voor een bepaalde leeftijdsgroep en op welbepaalde dagen ‘dagverantwoordelijke’. Wat deze taken inhouden, is duidelijk afgesproken. In de lagere afdeling faciliteren de ruime klaslokalen met schuifwand en de leestribune een soepel klasmanagement en het werken in groepen. Het wekelijkse graadoverleg stroomlijnt er de samenwerking binnen de graadklassen.
- Doeltreffendheid** De kleuterafdeling evalueert regelmatig haar organisatie en stuurt bij. In de lagere afdeling gebeurt dat ook maar vooral op graadniveau. De onderwijzers reflecteren weinig over de onderlinge afstemming van de onderwijsorganisatie over de graden heen. Op afdelingsniveau vertoont de onderwijsorganisatie er minder flexibiliteit. Ze biedt de onderwijzers ook minder kansen om te leren van elkaar. De school kiest ervoor om de lessen bewegingsopvoeding van 2,5 tot 12 jaar aan één leerkracht toe te vertrouwen. Deze keuze ondersteunt de verticale opbouw van het aanbod en de opvolging van de kinderen voor dit leergebied doorheen de hele schoolloopbaan.
- Ontwikkeling** De school staat open voor nieuwe ontwikkelingen, ook op het vlak van de onderwijsorganisatie. De invoering van de ‘klasunie’-werking in de kleuterafdeling is hiervan het bewijs. De school laat zich hierbij inspireren door wetenschappelijke inzichten en de ervaring van andere scholen. In de lagere afdeling verwoorden de onderwijzers dat een optimale organisatie van de graadklaswerking vaak complex en belastend is, zeker voor beginnende of vervangende onderwijzers. Hier ondersteunen teamoverleg, literatuurstudie of leerbezoeken in andere scholen in mindere mate de ontwikkelingsdynamiek.

4.2 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** Het schoolteam werkt doelgericht op het vlak van de zorg voor leerlingen. Ze heeft een heldere visie op de leerbegeleiding en maakt ook duidelijk wat deze concreet betekent voor het schoolteam. Hiervoor hanteert ze een krachtig beeld namelijk het 'zorghuis'. Een veilig klasklimaat, gestoeld op goede onderlinge relaties en op een aangename klasinrichting, vormt hierbij een belangrijk fundament. Op deze stevige basis bouwen de onderwijzers een krachtige leeromgeving uit om vorm te geven aan de preventieve basiszorg. Een gedifferentieerde aanpak en een flexibele klasorganisatie staan hierbij centraal. Bij de begeleiding van de leerlingen ligt de focus niet alleen op kennis maar ook op het fysieke en socio-emotionele welzijn. Het schoolteam zet sterk in op de zelfkennis van de kinderen en de opbouw van een positief zelfbeeld. Hierbij aansluitend heeft de school ook een duidelijke visie op zittenblijven. Ze stelt een goede samenwerking met de ouders voorop en gaat kritisch om met de ouders die opteren voor uitgestelde kleuterparticipatie.
- Ondersteuning** In 't piepelke heerst een cultuur waarbij de teamleden diversiteit aanvaarden en er op een positieve manier mee omgaan. Dat ondersteunt in belangrijke mate een kwaliteitsvol verloop van de leerbegeleiding. De directeur en een kleuteronderwijzer nemen beiden deels de taak van zorgcoördinator waar. Ze hanteren een transparante taakverdeling en sturen de organisatie en de ontwikkeling van de leerbegeleiding in beide afdelingen krachtig aan. Ze zetten duidelijke structuren en procedures op die de beeldvorming, de concrete zorgacties en de evaluaties transparant maken voor alle betrokkenen. Een digitaal zorgsysteem bevordert het planmatig werken binnen alle fasen van het zorgcontinuüm vanuit een handelingsgerichte visie. Ook de bouwstenen van het 'zorghuis' bieden de leerkrachten een houvast.
- De zorgcoördinatoren ondersteunen de overlegcultuur en stroomlijnen de samenwerking met het CLB en andere schoolexterne partners of hulpverleners. Diverse schoolafspraken maken duidelijk wat ze van de leerkrachten verwachten. Dat blijkt onder meer uit de gelijkgerichte voorbereiding van het multidisciplinair overleg. Hierbij besteden de deelnemers veel aandacht aan een goede beeldvorming en aan de omschrijving van de zorgvraag. Het overleg leidt tot doelgerichte remediërende en preventieve acties of tot redelijke aanpassingen. Het schoolteam heeft op verschillende manieren aandacht voor een soepele overgang tussen de thuissituatie en de school en tussen de kleuter- en de lagere afdeling. De overgangsfiches basisonderwijs-secundair onderwijs ondersteunen de doorstroming van de zorg naar het vervolgonderwijs. De school overlegt samen met het CLB en de ouders over het meest geschikte vervolgonderwijs en houdt hierbij rekening met de interesses en competenties van de leerlingen. De zesdeklassers participeren ook aan kennismakingsbezoeken.

- Doeltreffendheid** Het schoolteam brengt de doeltreffendheid van de leerbegeleiding vooral op leerlingenniveau in kaart. Het benut hiertoe zowel observaties als leerresultaten. Tijdens het multidisciplinaire overleg evalueren de deelnemers expliciet de afspraken die ze maakten met betrekking tot de uitbreiding van zorg. Ze reflecteren over de vooropgestelde doelen, de daaraan gekoppelde acties en ingezette middelen. Op schoolniveau is een systematische kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding op basis van objectieve gegevens weinig aan de orde. De gegevens uit het leerlingvolgsysteem, over de doorstroom van de leerlingen en over hun slaagkansen in het vervolgonderwijs lenen zich nochtans daartoe. Het schoolteam ging niet na in welke mate zijn visie op huiswerkbeleid een invloed heeft op het succes van de schoolverlaters bij de aanvang van het secundair onderwijs of op de zelfsturing van de leerlingen in het algemeen.
- Ontwikkeling** De school realiseert een sterke ontwikkelingsdynamiek binnen de leerbegeleiding. Ze slaagt erin om de hedendaagse verwachtingen een plaats te geven binnen haar zorgwerking. De zorgcoördinatoren krijgen hierbij ondersteuning vanuit de scholengemeenschap en de koepelgeïntegreerde pedagogische begeleiding. Zij zorgen voor de doorstroming van hun expertise tot op de klasvloer. Vanuit de overtuiging dat de klasleerkracht de spilfiguur is in de begeleiding, zorgt de school voor professionaliseringsruimte op de personeels- en werkvergaderingen en op pedagogische studiedagen. Ook de inbreng van het CLB en de GON-medewerkers dragen bij tot de ontwikkeling van de leerbegeleiding. De school weet eveneens welke aspecten ze nog wil aanpakken. De integratie van de rapporteringspraktijk in het digitale zorgsysteem is daar een voorbeeld van. Het illustreert dat de school van haar leerbegeleiding een dynamisch proces maakt dat ze voortdurend optimaliseert.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De directeur geeft op een empathische en gestructureerde manier sturing. Ze laat zich hierbij ondersteunen door een kleuteronderwijzer die deels de taak van zorgcoördinator waarneemt. Dit complementair beleidsteam zet sterk in op overleg en inspraak en op de samenhang binnen het team. De directeur neemt ook de taak van stafmedewerker voor de scholengemeenschap waar. Ze bouwt voortdurend aan haar eigen professionaliteit vanuit opleidingen, onderwijskundige literatuur en diverse netwerken. Ze investeert sterk in een vlotte schoolorganisatie, in goede contacten met diverse schoolbetrokkenen en in de positieve loopbaanbegeleiding van leerkrachten. Vanuit een beperkt aantal prioriteiten en met respect voor de draagkracht van het team, geeft ze op een planmatige wijze richting aan de schoolontwikkeling. Ze stelt hierbij duidelijke verwachtingen en afspraken voorop en respecteert de eigenheid van haar teamleden. De directeur neemt ook initiatieven om samen met het schoolteam te reflecteren over het beleidsvoerend vermogen op school en ze koppelt er verbeteracties aan.
- Visieontwikkeling** De school expliciteert de gedeelde waarden kernachtig in haar missie. Deze missie en het pedagogisch project krijgen een sterke uitwerking door het hele schoolleven heen. 't Piepelke profileert zich als een warme en zorggevoelige school en wil iedereen met respect en waardigheid benaderen. Onder het motto 'word wie je bent' wil ze bijdragen aan de ontplooiing van ieders talenten en mogelijkheden. De school wil ook een venster op de wereld zijn en stimuleren tot sociale bewogenheid en milieubewustzijn. Het schoolteam creëert een positieve schoolcultuur en investeert tevens in de integratie met de lokale gemeenschap.
- Besluitvorming** De school beschikt over een aantal formele overlegstructuren en communicatiekanalen die ze efficiënt benut. Studiedagen, personeels- en werkvergaderingen, team-, graad- en zorgoverleg hebben een positieve invloed op de schoolwerking en het ontwikkelingsproces. Ook de vele informele overlegmogelijkheden en de goede onderlinge contacten bieden bijkomende kansen om afspraken te maken en om de gelijkgerichtheid te bevorderen. Leerkrachten identificeren zich sterk met de school en getuigen van veel inzet en engagement. Ze nemen allemaal één of meer schooltaken op zich.
- Kwaliteitszorg** Een outputbeleid is in ontwikkeling, de aanzetten zijn duidelijk zichtbaar, maar een brede en systematische kwaliteitszorg is niet ingeburgerd. De school beschikt over voldoende beleidsvoerend vermogen om deze aanzetten verder uit te bouwen. Diverse outputgegevens, zowel vanuit leerlingenresultaten als vanuit bevragingen, zijn aanwezig om dit mogelijk te maken. Hoewel in het verleden een aantal analyses resulteerde in gerichte bijsturingen, laat de school nog kansen onbenut om dit meer diepgaand en gestructureerd aan te pakken.

Talenbeleid Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen. De leerkrachten bieden binnen de verschillende leergebieden taken aan die zowel de zwakkere als de sterkere leerlingen voldoende kansen bieden om op talig vlak te ontwikkelen. Ze hanteren werk- en groeperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen. Bij de evaluatie van de verschillende leergebieden houden ze rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen. Het schoolteam neemt initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de noden van alle leerlingen op een handelingsplanmatige manier in kaart brengt. De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet stilaan acties op om de doorstroom te bevorderen. Het schoolteam heeft een duidelijke visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. Daar waar het kan stemt het team zijn beleid af op dat van de scholengemeenschap. De schoolorganisatie zorgt ervoor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De zorgacties sluiten aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er expliciete aandacht voor de afstemming van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap. Het schoolteam heeft in beperkte mate zicht op de effecten van zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Het heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de teamleden met het oog op het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- In beide afdelingen is het onderwijs sterk waardegericht. Binnen de leergebieden in de focus creëren de teamleden ruime kansen tot handelend en samenwerkend leren en tot beleven en ervaren.
- De kleuteronderwijzers hebben aandacht voor een brede, gevarieerde en doelgerichte uitwerking van de thema's, ook over de schooljaren heen.
- De onderwijzers zorgen voor een evenwichtig, volledig en gradueel aanbod voor wiskunde vanuit realistische contexten en vanuit een procesmatige visie.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Alle teamleden zetten sterk in op een veilig klasklimaat, een stimulerende begeleidingsstijl en op de ontwikkeling van een positief zelfbeeld vanuit een groot hart voor de kinderen en voor de school.
- De doelgerichte uitbouw van de leerbegeleiding tijdens de voorbije jaren en de zorggevoeligheid van het schoolteam maken dat alle (zorg)kinderen kansen krijgen om zich te ontwikkelen.
- Zowel de schoolcultuur als transparante procedures en structuren zorgen voor een kwaliteitsvol verloop van de leerbegeleiding.
- De onderwijsorganisatie in de kleuterafdeling krijgt een unieke en flexibele uitwerking en schept voor de kleuters én voor de kleuteronderwijzers heel wat kansen van elkaar te leren.
- De eigentijdse en functionele schoolinfrastructuur en de medewerking van de vele vrijwilligers ondersteunen de onderwijsorganisatie.

Wat betreft het algemeen beleid

- Visieontwikkeling, schoolwerkplanning en positieve loopbaanbegeleiding krijgen een duidelijke plaats in de beleidsvoering en dragen bij tot een grote gezamenlijke doelgerichtheid.
- Een gedreven en complementair beleidsteam werkt planmatig en met veel inzet aan de schoolontwikkeling en zet hierbij sterk in op overleg en inspraak.
- Het schoolteam staat open voor vormen van externe evaluatie en voor feedback van diverse schoolparticipanten.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers kunnen bij de keuze en de uitwerking van de thema's, bij de klasinrichting en het materiaal aanbod meer rekening houden met de noden van de jongste kleuters.
- De onderwijzers kunnen voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek de doelgerichte en planmatige werking versterken en de evaluatiepraktijk evenwichtiger en representatiever uitwerken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het team van de lagere afdeling kan werk maken van een gedragen visie op de graadklaswerking en deze gelijkgericht concretiseren.
- Het beleidsteam kan het rendement van de leerbegeleiding ook op schoolniveau systematisch in kaart brengen, hierover reflecteren met het hele schoolteam en er acties aan verbinden.

Wat betreft het algemeen beleid

- De school kan haar interne kwaliteitszorg verbreden en versterken onder meer door valide outputgegevens systematisch en op langere termijn op te volgen en te analyseren.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het kleuteronderwijs en het lager onderwijs.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Hilde VANDERLOCHT de inspecteur-verslaggever	Miet NIVELLE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	